проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень: наказ Міністерства юстиції України від 8 жовтня 1998 року № 53/5.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text.

7. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень в системі Служби безпеки України: Наказ Центрального управління Служби безпеки України від 29.05.2015 року № 371 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0738-15#Text.

Пєсков Ігор Вікторович,
судовий експерт Херсонського відділення
Одеського науково-дослідного інституту
судових експертиз Міністерства юстиції
України

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ З ПИТАНЬ ЗЕМЛЕУСТРОЮ

При проведенні досліджень відповідності документації із землеустрою вимогам законодавства визначається коло питань, які будуть вирішуватися, та їх черговість. Зокрема, експерт досліджує документацію із землеустрою щодо її відповідності вимогам нормативно-правових актів у галузі землеустрою за складом, змістом та правилами оформлення.

Непоодинокі випадки, коли експерт встановлює відсутність акту приймання-передачі межових знаків на зберігання, який передбачений законодавством в складі документації із землеустрою. Непоодинокі, також випадки, коли такий акт наявний в складі документації із землеустрою але в ньому відсутні дата його складання та підписи осіб, які здають та приймають межові знаки на зберігання. Розробники землевпорядної документації мотивують це тим, що межові знаки на зберігання передаються після затвердження проекту відведення земельної ділянки та (або) після проведення комплексу робіт по встановленню меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) та закріплення їх межовими знаками.

Виникає питання, коли необхідно долучати акт приймання-передачі межових знаків на зберігання до документації із землеустрою у випадку встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) і чи є невідповідністю вимогам нормативно-правових актів у галузі землеустрою за складом, змістом та правилами оформлення в разі його відсутності або неналежного оформлення?

На це питання спробуємо надати відповідь проаналізувавши законодавство, яке регулює відповідне питання.

Відповідно до підзаконного нормативно-правового акту, а саме пункту 2.1. “Інструкції про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками”, затвердженої Наказом Державного комітету України із земельних ресурсів 18.05.2010 №376, встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) здійснюється на підставі розробленої та затвердженої технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості), технічної документації із землеустрою щодо поділу та об’єднання земельних ділянок або проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки.

Статтями 50, 55, 56 Закону України “Про землеустрій” передбачені документи, які включаються до: проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки; технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості); технічної документації із землеустрою щодо поділу та об’єднання земельних ділянок.

Кожен вид вищезазначеної документації із землеустрою містить в своєму складі акт приймання-передачі межових знаків на зберігання.

Статтею 50 Закону України “Про землеустрій” передбачено, що в склад проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки, акт приймання-передачі межових знаків на зберігання долучається у разі формування земельної ділянки. Відповідна стаття не вказує, коли долучається акт приймання-передачі межових знаків на зберігання.

Статтею 55 Закону України “Про землеустрій” передбачено, що в склад технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості), акт приймання-передачі межових знаків на зберігання включається до документації із землеустрою після виконання робіт із встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) та закріплення їх межовими знаками. Відповідна стаття дає зрозуміти, коли саме долучається відповідний акт.

Статтею 56 Закону України “Про землеустрій” передбачено, що в склад технічної документації із землеустрою щодо поділу та об’єднання земельних ділянок, включається акт приймання-передачі межових знаків на зберігання при поділі земельної ділянки по межі поділу. Відповідна стаття також не зосереджує увагу на тому, коли саме має бути долучений акт приймання-передачі межових знаків на зберігання.

Тільки стаття 55 Закону України “Про землеустрій” вказує на те, коли долучається акт приймання-межових знаків на зберігання, а саме після виконання робіт із встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) та закріплення їх межовими знаками.

Натомість, як зазначалося вище, у відповідності до підзаконного нормативно-правового акту “встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) здійснюється на підставі розробленої та затвердженої технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості), технічної документації із землеустрою щодо поділу та об’єднання земельних ділянок або проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки”.

Тобто, якщо розглядати розроблення документації із землеустрою щодо земельних ділянок комунальної власності, то лише на підставі розробленної (сертифікованим інженером-землевпорядником) та затвердженної (органом місцевого самоврядування) документації із землеустрою можливе встановлення меж земельної ділянки.

Таким чином, аналізуючи закон [1] і підзаконний нормативно-правовий акт [2], можемо зазначити, що якщо передбачається встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) на підставі проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки; технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості); технічної документації із землеустрою щодо поділу та об’єднання земельних ділянок, то акт приймання-передачі межових знаків на зберігання включається після виконання робіт із встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) та закріплення їх межовими знаками, хоча закон у одних документаціях із землеустрою вказує коли, а в інших ні. Лише “Інструкція про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками” вказує на порядок дій.

Слід зазначити, що “Інструкція про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками”, була затверджена Наказом Державного комітету України із земельних ресурсів 18.05.2010 №376 відповідно до статей 106, 107 Земельного кодексу України, статей 14, 55 Закону України “Про землеустрій” та з метою визначення порядку встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками.

Крім того, назва самого акту різниться. Статті 50, 55, 56 Закону України “Про землеустрій” оперують назвою “акт приймання-передачі межових знаків на зберігання”, а підзаконний нормативно-правовий акт “Інструкція про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками” вказує на назву “акт прийомки-передачі межових знаків на зберігання”.

Таким чином, на думку автора, зважаючи на те, що акт приймання-передачі межових знаків на зберігання складається після виконання робіт із встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) та закріплення їх межовими знаками, він має бути включений до складу відповідної документації із землеустрою та оформлений у встановленому нормативно-правовими актами порядку.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про землеустрій» від 22.05.2003 № 858-IV із змінами.

2. Інструкція про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками, затверджена наказом Держкомзему від 18.05.2010 р №376.

Платовський Сергій Вікторович,
судовий експерт лабораторії психологічних, мистецтвознавчих та інших видів досліджень Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України

ДО ПИТАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРИЧНИХ АВТОМОБІЛІВ ЯК КУЛЬТУНИХ ЦІННОСТЕЙ, ЩО МАЮТЬ ХУДОЖНЄ, ІСТОРИЧНЕ, ЕТНОГРАФІЧНЕ ТА НАУКОВЕ ЗНАЧЕННЯ

Питання збереження, дослідження, атрибуції та реставрації історичних автомобілів в Україні в юридичній площині не вирішено в повному обсязі, однак в значній мірі воно було опрацьовано з боку суспільних та міжнародних організацій до яких українська правова система активно інтегрується в останні роки.

Власне у вітчизняному законодавстві на сьогоднішній день відсутнє визначення «історичний автомобіль». В Законі України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей» колісні транспортні засоби не представлені у визначенні культурних цінностей, хоча деякі з них представляють собою предмети матеріальної культури, пов’язані з історичними подіями, розвитком суспільства та держави, історією науки і культури та цілком